

Kendelse

afsagt den 27. marts 2020

Sag nr. 2019-80-0370

[Klager]

mod

B.T.

[Klager], har klaget til Pressenævnet over artiklerne ”*Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner*” og ”*Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltning stå skoleret*”, bragt på B.T.s netavis bt.dk henholdsvis den 29. og 30. juni 2019, idet [Klager], mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager], har klaget over, at B.T. har bragt ukorrekte oplysninger, som ikke er blevet tilstrækkeligt efterprøvet inden offentliggørelsen. [Klager], har i den forbindelse klaget over B.T.s forelæggelse forud for offentliggørelsen og har ønsket, at B.T. berigtiger de ukorrekte oplysninger.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Forud for offentliggørelsen af de påklagede artikler var [Klager] [herefter [Klager], *Presse nævnet*], og B.T. i løbende kontakt. Pressenævnet har modtaget kopi af parternes skriftlige korrespondance inden offentliggørelsen.

Af korrespondancen fremgår blandt andet følgende:

”Fra: [Journalisten] <[Journalistens mailadresse]berlingskemedi.dk>

Sendt: 20. juni 2019 15:02

Til: [Pressechefen] <[Pressechefens mailadresse].dk>

Emne: Spørgsmål angående [Advokatfirmaet] II

Hej [Pressechefen]

Tak for de tilsendte fakturaer. I forlængelse af dem har jeg følgende spørgsmål, som jeg håber i kan svare til og med på mandag. Så har i to hele dage til det.

Spørgsmål angående faktura 21867

Mine første række af spørgsmål drejer sig om regningen på 800.000 kroner, regning 21867.

Jeg kan forstå, at den dels drejer sig om Arriva sagen, som kommunen vinder ved Højesteret i maj 2018. Jeg kan af de tidligere fakturaer for 2017 se, at [Advokaten] har været timelønnet i sagen.

Hvad er forklaringen på, at hans aflønning pludselig skifter fra timebetaling og til en slutregning med noget, der ligner en fast pris?

Er der på nogen måde lavet en aftale på skrift om, at regningen skulle ende på 800.000 kroner?

Derudover kan jeg se af regningen, at der også indgår andet arbejde aftalt mellem [Advokaten] og en enhedschef. Hvad er det for arbejde?

Og hvorfor er arbejdet ikke specificeret?

Hvis I har nogen som helst skriftlig dokumentation for de aftaler og det arbejde, der er lavet, så må I meget gerne fremlægge det.

Det samme gælder i forhold til slutregningen på Arriva-sagen. Der vil jeg gerne bede om indsigt i eventuelle aftaler, der specifikt knytter sig til det arbejde der er udført fra januar 2018 og frem til regningen sendes.

Mener [Klager] i øvrigt, at regningen er inden for skiven i forhold til dokumentation af hvilket stykke arbejde, der er lavet?

Derudover kan jeg se, at [Person 1] står alene på regningen. Det gør hun også på de andre regninger, som handler om Arriva-sagen.

Hvorfor står hun på regningerne?

Spørgsmål angående to fakturaer fra 2016

Derudover har jeg også et spørgsmål angående fakturaer 19090 og 19089. Begge handler om taksaktionssager, og jeg bemærker, at de begge er på 375.000 kroner.

Hvordan kan det lade sig gøre, at en advokat, der bliver betalt på timebasis på én og samme dag den 27. september 2016 kan sende to enslydende fakturaer på 375.000 kroner?

Er det forvaltningens opfattelse, at der reelt er afregnet på timebasis. Eller mener [Klager], at beløbet på 375.000 kroner er aftalt, hvorefter timeregnskabet er tilpasset beløbet?

Findes der en skriftlig aftale eller anden skriftlig dokumentation på, at [Advokaten] skulle have 375.000 kroner for opgaverne?

Jeg bemærker også i Jeres aktindsigtsbesvarelse af 12. oktober 2016, at der også er to regninger, som vedrører Nordhavnsvej ligesom 19090 og 19089. Det drejer sig om faktura 21331 og faktura 20143.

Ifølge aktindsigtssvaret af 12. oktober 2018 er der IKKE fundet nogle akter, som knytter sig til de to fakturaer. Er det korrekt?

Betyder det, at [Advokaten] ikke har leveret/udarbejdet konkrete dokumenter til forvaltningen i sagen?

Det var ordene. Jeg skal iøvrigt lige gøres opmærksom på, at jeg ikke træffes fredag på telefon, da jeg holder forlænget weekend.

Vh. [Journalisten]

--

Med venlig hilsen / Best regards

[Journalisten]
Journalist/investigative reporter
Den undersøgende redaktion
Phone: [Journalistens telefonnummer]
Email: [Journalistens mailadresse]@bt.dk

Den ons. 26. jun. 2019 kl. 14.50 skrev [Pressechefen] <[Pressechefens mail-adresse].dk>:

Hej [Journalisten]

Neden for finder du faktuelle svar på dine spørgsmål fra de enheder, hvor sagerne hører hjemme.

Spørgsmål angående faktura 21867

Min første række af spørgsmål drejer sig om regningen på 800.000 kroner, regning 21867.

Jeg kan forstå, at den dels drejer sig om Arriva sagen, som kommunen vinder ved Højesteret i maj 2018. Jeg kan af de tidligere fakturaerne for 2017 se, at [Advokaten] har været timelønnet i sagen.

Hvad er forklaringen på, at hans aflønning pludselig skifter fra timebetaling og til en slutregning med noget, der ligner en fast pris?

Svar:

I forbindelse med Højesteretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt to fakturaer på henholdsvis 245.870 kr. og 800.000 kr. ekskl. moms., hvilket giver en samlet afregning på 1.045.870 kr. [Kommunen] fik 750.838,54 kr. i sagsomkostninger og renter. Det vil sige at kommunens udgifter til advokatbistand i sagen i perioden udgjorde 295.031,46 kr.

Ultimo 2017/primo 2018 fastsatte forvaltningen en "ramme" på max. 800.000 kroner til den resterende advokatbistand i forbindelse med Højesteretssagen. "Rammen" blev skønsmæssigt fastsat ud fra det beløb på 750.000, som [KOMMUNEN] fik tilkendt i sagsomkostninger ved dommen i Landsretten i 2017. Det blev tidligt i forløbet kommunikeret til NN, at der var denne økonomiske ramme for opgaven. Umiddelbart efter at Højesteret afsagde sin dom den 18. maj 2018, havde NN og enhedschefen for Mobilitet (under serviceområdet Byens Udvikling i [Klager], hvor sagen hørte hjemme) en længere gennemgang af salærets størrelse i denne sag. Selv om dommens resultat og de tilkendte sagsomkostninger var absolut tilfredsstillende, blev det her aftalt, at [KOMMUNEN] alene skulle betale 800.000 kr. + moms, og at kommunen dermed fik en rabat i forhold til det faktiske timeforbrug. Da enhedschefen, dennes medarbejdere og ledere og medarbejdere fra andre enheder i forvaltningen havde været intensivt involveret i hele forløbet, og da der via ekstrakten og mailkorrespondancen i sagen var den fornødne dokumentation for den anvendte tid, samt henset til den omfattende orientering om arbejdets omfang, som NN gav på ovennævnte telefonmøde, blev det aftalt, at fakturateksten kunne være relativt kortfattet.

Det er vigtigt at pointere, at Arriva-sagen var en særdeles omfangsrig sag, hvilket da også afspejler sig i, at både landsretten og Højesteret tilkendte kommunen 750.000 kr. i sagsomkostninger. Der var tale om en sag, hvor kommunen var blevet mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr.

Er der på nogen måde lavet en aftale på skrift om, at regningen skulle ende på 800.000 kroner?

Svar: Se svaret på spørgsmål 1 ovenfor.

Både i forhold til Arriva-fakturaen og Nordhavnsvej-fakturaerne burde der, som tidligere sagt og tilkendegivet overfor B.T. og [Udvalget], have været et større fokus på at sikre skriftlig dokumentation for aftalerne.

Derudover kan jeg se af regningen, at der også indgår andet arbejde aftalt mellem [Advokaten] og en enhedschef. Hvad er det for arbejde?

Svar: Vi kan oplyse, at det i fakturaen nævnte arbejde omfatter vurderinger og drøftelser om spørgsmål så som: Hvordan en eventuel ny ordning for el-biler kunne sættes sammen, hvorvidt "rabatten" til Arriva ville udløse en pligt til også at give rabat til andre, hvordan rabatten til Arriva kunne udmøntes i praksis, herunder indholdet af indstillinger til de politiske udvalg, hvad der generelt skal til, for at en ordning med el-biler kan anses for at have en adfærdsregulerende effekt i vejlovens forstand, forhold omkring cykelparkering, det almindelige færdselsbegreb og reglerne om særråden i vejlovens § 80, analyse af svar fra Vejdirektoratet, deltagelse i en række møder og løbende drøftelser.

Og hvorfor er arbejdet ikke specificeret?

Svar: Vi henviser til svaret på spørgsmål 1.

Hvis I har nogen som helst skriftlig dokumentation for de aftaler og det arbejde, der er lavet, så må I meget gerne fremlægge det.

Det samme gælder i forhold til slutregningen på Arriva-sagen. Der vil jeg gerne bede om indsigt i eventuelle aftaler, der specifikt knytter sig til det arbejde der er udført fra januar 2018 og frem til regningen sendes.

Svar: Forvaltningen har tidligere afvist at behandle din anmodning om aktindsigt i 25 fakturaer, herunder den ovennævnte, og samtidig i de tilhørende kontrakter, mailaftaler mv. Vi henviser til forvaltningens afgørelse af 2. maj 2019. Din anmodning om aktindsigt i din e-mail af 20. juni 2019 må efter forvaltningens opfattelse anses som en genfremsættelse af din tidligere anmodning. Forvaltningen har som nævnt afvist denne anmodning ved afgørelse af 2. maj 2019. Vi henviser derfor i det hele til denne tidligere afgørelse.

Mener [Klager] i øvrigt, at regningen er inden for skiven i forhold til dokumentation af hvilket stykke arbejde, der er lavet?

Svar: Vi henviser til svaret på spørgsmål 1.

Derudover kan jeg se, at [Person 1] står alene på regningen. Det gør hun også på de andre regninger, som handler om Arriva-sagen.

Hvorfor står hun på regningerne?

Svar: Stab Jura, herunder enhedschefen, har i denne sag juridisk bistået Mobilitet (den ansvarlige enhed) med retssagen og andre juridiske spørgsmål i relation hertil. Bistanden har bl.a. bestået i kvalitetssikring af processkrifter.

Mobilitet har haft ansvaret for økonomien i sagen og har også haft dialogen med [Advokatfirmaet] om prisoverslag og det arbejde, der skulle laves. Det er også Mobilitet, der har truffet beslutningen om valg af advokatfirma. Fakturaerne er blevet sendt videre til Mobilitet i forvaltningens økonomisystem, så snart de er indgået. Det har ikke været aftalt, at enhedschefen for Stab Jura skulle stå på fakturaerne, se eksempelvis vedhæftede mail.

Spørgsmål angående to fakturaer fra 2016

Derudover har jeg også et spørgsmål angående fakturaer 19090 og 19089. Begge handler om taksaktionssager, og jeg bemærker, at de begge er på 375.000 kroner. Hvordan kan det lade sig gøre, at en advokat, der bliver betalt på timebasis på én og samme dag den 27. september 2016 kan sende to enslydende fakturaer på 375.000 kroner?

Svar: Begge sager er afregnet efter medgået tid, som det også fremgår eksplicit af fakturaerne. Sagerne udvikler sig over tiden så det er ikke muligt på forhånd at aftale en fast pris. Årsagen til de to enslydende regninger er et ønske fra forvaltningen om at få en ellers samlet afregning delt i to, fordi den ene skulle konteres på Tilkoblingsanlægget og den anden deles mellem det oprindelige projekt Nordhavnsvej og Tilkoblingsanlægget. Det kunne for så vidt lige så godt have været håndteret på én regning, men det var mere enkelt at få det delt op rent fakturahåndteringsmæssigt. Det er vigtigt at pointere, at der også i forhold til Nordhavnsvejs-sagen er tale om et særdeles omfattende sagskompleks med en høj økonomisk faktor. Den ene af fakturaerne angår en kompliceret ekspropriationssag, hvor der bl.a. blev arbejdet intenst på at indgå et forlig med DSB, idet alternativet i følge et forsigtigt estimat ville kunne have medført et økonomisk tab for kommunen på et betydeligt millionbeløb om måneden. Den anden af fakturaerne angår hele 10 taksationssager, som kommunen i øvrigt vandt med en enkelt mindre undtagelse.

Er det forvaltningens opfattelse, at der reelt er afregnet på timebasis. Eller mener [Klager], at beløbet på 375.000 kroner er aftalt, hvorefter timeregnskabet er tilpasset beløbet?

Svar: Se svaret ovenfor.

Findes der en skriftlig aftale eller anden skriftlig dokumentation på, at [Advokaten] skulle have 375.000 kroner for opgaverne?

Svar: Som nævnt ovenfor er der ikke tale om fastpris-aftaler i sagerne.

Som ligeledes nævnt ovenfor burde der både i forhold til Arriva-fakturaen og Nordhavnsvej-fakturaerne, som tidligere sagt og tilkendegivet overfor B.T. og [Udvalget], have været et større fokus på at sikre skriftlig dokumentation for aftalerne.

Jeg bemærker også i Jeres aktindsigtsbesvarelse af 12. oktober 2016, at der også er to regninger, som vedrører Nordhavnsvej ligesom 19090 og 19089. Det drejer sig om faktura 21331 og faktura 20143.

Ifølge aktindsigtssvaret af 12. oktober 2018 er der IKKE fundet nogle akter, som knytter sig til de to fakturaer. Er det korrekt?

Svar: Det er ikke korrekt. Vi kan desværre konstatere, at der ved en fejl ikke ved afgørelsen af 12. oktober 2018 er taget stilling til hvilke dokumenter, der eksisterer i forvaltningen, som måtte være omfattet af din anmodning (af 29. august 2018) om

”notater/opgaver udfærdiget af [Advokaten]” i forhold til de to fakturaer fra 2017 om Nordhavnsvejs-sagen.

Det beklager vi naturligvis. Forvaltningen er gået i gang med at undersøge, hvilke dokumenter i forvaltningen, der er omfattet af din anmodning. Vi vil snarest muligt vende tilbage med en tidshorisont for, hvornår vi kan træffe afgørelse om aktindsigt i forhold til disse dokumenter.

Betyder det, at [Advokaten] ikke har leveret/udarbejdet konkrete dokumenter til forvaltningen i sagen?

Svar: Se svaret ovenfor.

Med venlig hilsen

[Pressechefen]

Pressechef

[Klager] Sekretariat

Fra: [Journalisten] <[Journalistens mailadresse]berlingskemedi.dk>

Sendt: 27. juni 2019 11:32

Til: [Pressechefen] <[Pressechefens mailadresse].dk>

Emne: Re: Spørgsmål angående [Advokatfirmaet] II

Hej [Pressechefen]

Tak for det. Der er kritik af følgende:

At regningen på 800.000 kroner er uigennemsigtig, fordi den ikke er specificeret.

At man ikke kan tage sagsomkostningerne fra en retssag og så bruge dem som grundlag for at estimere en betaling til en advokat.

Og der er kritik af, at I som kommune tilsyneladende går fra timebetaling og til en rammebetaling i en sag, hvor det blot er sidste del af højesteretssagen, der mangler.

At I blander retssagen sammen med betaling for andre ydelser.

Er det noget I har en kommentar til?

Derudover skal I også forholde Jer til følgende: I min aktindsigt af 12. oktober 2018 fremgår det, at [Advokaten] i januar 2017 sætter en ca. ramme på 400.000 kroner for at stå for Arriva sagen i Østre Landsret. Jeg har vedhæftet dokumentet igen, så I ikke skal bruge tid på at finde det frem. Regningen ender på 476.242,50 kroner, så det er jo nogenlunde inden for skiven.

Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at Højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?

I må meget gerne svare også med et citat, da der også er kritik af dette.

[...]

Har I en kommentar til det?

Vh. [Journalisten]

[Journalisten] <[Journalistens mailadresse]berlingskemedi.dk fre. 28. jun. 11:25

Hej [Pressechefen]

Der er flere politikere, som vil have en redegørelse for, hvad [Advokaten] har lavet for de 800.000 kroner. Hvis det er noget I ønsker at kommentere på, så er muligheden der også for det.

Årsagen er de pointer jeg allerede har nævnt. De undrer sig over, at I går fra timebetaling til rammeaftale, at der ikke er lavet en skriftlig aftale, at flere ydelser er blandet sammen i fakturaen og at sagsomkostningerne fra Landsretten bruges til at estimere beløbet for rammeaftalen.

Vh. [Journalisten]"

Fra: [Pressechefen]

Sendt: 28. juni 2019 16:47

Til: '[Journalisten]'

Emne: SV: Spørgsmål angående [Advokatfirmaet] II

Hej [Journalisten]

Så kommer der citater fra [Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling til fakturaen vedr. Arriva-sagen. [Person 2] er talsperson eftersom det er en enhed under ham, der har haft ansvaret for sagen og dermed også ansvar for valget af [Advokatfirmaet] som advokat på opgaven og den efterfølgende dialog om pris, faktura etc.. At regningen på 800.000 kroner er uigennemsigtig, fordi den ikke er specificeret.

"Arriva-sagen var særdeles omfangsrig, og kommunen blev mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr. Både landsretten og Højesteret tilkendte forvaltningen 750.000 kr. i sagsomkostninger. Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget] vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold."

At man ikke kan tage sagsomkostningerne fra en retssag og så bruge dem som grundlag for at estimere en betaling til en advokat.

"Havde forvaltningen ladet et estimat være afgørende for den endelige betaling, ville vi være enige i kritikken. Men efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen."

Og der er kritik af, at I som kommune tilsyneladende går fra timebetaling og til en rammebetaling i en sag, hvor det blot er sidste del af højesteretssagen, der mangler.

"Dette er faktisk forkert. Der ikke tale om, at forvaltningen er gået fra timebetaling til fast pris i løbet af sagen. Forvaltningen har derimod fået rabat i forhold til det faktisk anvendte timeforbrug."

At i blander retssagen sammen med betaling for andre ydelser.

"Forvaltningen bad [Advokatfirmaet] om en samlet afregning for perioden, hvilket efter vores opfattelse ikke er usædvanligt. Men forvaltningen har selv sagt sikret sig,

at [Advokatfirmaet] kan redegøre for, hvad der er brugt af timer på henholdsvis retssagen og andre ydelser med tilknytning til retssagen. Der er derfor ikke tale om en sammenblanding”

Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at Højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?

”Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som BT anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen”

Med venlig hilsen
[Pressechefen]
Pressechef
[Klager] Sekretariat”

Ved mail af 9. august 2019 har [Redaktøren], B.T., afvist den klage, som [Pressechefen], [Klager], har fremsat direkte over for B.T.

De påklagede artikler

B.T. bragte den 29. juni 2019 artiklen ”*Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner*” på B.T.s netavis bt.dk med følgende underrubrik:

”En hidtil hemmeligholdt regning med et advokatsalær på 800.000 kr. til advokat [Advokaten] får nu en ekspert og politikere til at kritisere [Kommunen] i skarpe vendinger.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”Som tidligere afdækket i B.T. fik advokaten fra 2016 til 2018 honorarer på 14,8 mio. kr., uden at der blev indgået skriftlige kontrakter. Opgaverne kom heller ikke i de lovpligtige udbud.

Nu viser det sig, at [Klager]s ledelse i al hemmelighed i begyndelsen af 2018 lavede en lukrativ, mundtlig aftale med advokaten om, at han kunne få 800.000 kroner for at håndtere slutspurten i en retssag, som kommunen vandt i Højesteret 18. maj 2018.

Aftalen mundede ud i en faktura, som advokaten sendte blot en uge efter sagens afslutning. Fakturaen er usædvanlig, fordi det ikke er specificeret, hvad [Advokaten] og advokatfirmaet [Advokatfirmaet] konkret har lavet for de mange penge.

I de tidligere regninger i sagen har [Advokaten] lavet udførlige beskrivelser af sine opgaver, og han har udelukkende fået betaling for de timer, han har arbejdet på sagen.

”Læser man ordlyden af fakturaen på 800.000 kroner, så er det elastik i metermål, og det kan undre, at man ikke kører videre med timebetalingen i den sidste del af højesteretssagen,” siger professor ved Roskilde Universitet [Professoren].

Han understreger, at en aftale i denne størrelsesorden bør foreligge på skrift.

Kommunen oplyser til B.T., at rammen på 800.000 kroner er beregnet ud fra, at kommunen fik tilkendt 750.000 kroner i sagsomkostninger, da sagen blev afgjort i Østre Landsret i august 2017.

”Sagsomkostningerne tilfalder kommunen og har ikke noget med betalingen til advokaten at gøre. Det baserer sig på nogle standardsatser og er ikke et sagligt argument for, hvordan man fastsætter betalingen til advokaten,” siger [Professoren].

Og her er detaljerne vigtige: [Advokaten] har allerede kørt retssagen - som handler om en tvist om parkeringslicenser for delebiler - i Landsretten i løbet af 2017. Det har han fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.

Da kommunen vinder i Landsretten i august 2017, ankes den til Højesteret. De sidste fire måneder af 2017 arbejder han så på højesteretssagen, hvilket han får 245.870 kr. for efter at have angivet 90 timers arbejde i en faktura.

Ved årsskiftet til 2018 laver forvaltningen så den hemmelige rammeaftale på 800.000 kroner velvidende, at sagen skal for Højesteret 9. maj, og at sagens dokumenter skal afleveres allerede den 20. februar 2018, altså blot syv uger senere. Det viser en udskrift fra retsbogen.

”Det også et voldsomt højt beløb for den sidste del af retssagen. Positionerne er jo kendte, og det juridiske benarbejde er allerede lavet,” siger professor [Professoren].

”Det er besynderligt pludselig at lave en ramme på 800.000 kroner i stedet for at afregne på timebasis. Timeafregning er et sundt princip. Med den her faktura har man lavet en sort boks, hvor offentligheden reelt ikke har mulighed for at kigge forvaltningen over skuldrene og se, hvad pengene er gået til. Og rammer har det med tilfældigvis at blive brugt fuldt ud,” siger socialdemokrat og medlem af Borgerrepræsentationen [Person 3], der også er medlem af kommunens Intern Revision.

Fakturaen afslører også, at forvaltningen blander andre opgaver ind i rammeaftalen.

”Der har som bekendt løbende været en række andre opgaver, der ikke vedrørte højesteretssagen, som vi efter aftale også afregner som en del af den samlede slutafregning”, står der på fakturaen.

”Noget tyder på, at man bare har sjustet sig frem til de 800.000 kroner. Det er ikke betryggende. Hver eneste krone i advokatsalær er [Indbyggernes] penge, og det er uacceptabelt, at der ikke er bedre dokumentation for, hvad kommunen har fået for pengene,” siger medlem af De Radikale i Borgerrepræsentationen [Person 4].

Regningen på 800.000 kroner er stilet til chef for Stab Jura [Person 1], der som tidligere beskrevet i B.T. har en central rolle i forhold til at hyre [Advokaten].

Hun står som modtager på 10 ud af 14 fakturaer i 2017.

I et skriftligt svar afviser [Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling, kritikken:

”Arriva-sagen var særdeles omfangsrig, og kommunen blev mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr. Både landsretten og Højesteret tilkendte forvaltningen 750.000 kr. i sagsomkostninger. Allerede forud for regningens fremsendelse

havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget] vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold.”

Efter forvaltningens opfattelse er der blevet betalt mindre end det faktiske timeforbrug:

”Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen,” skriver han.

[Advokaten] henviser til [Kommunen] i sagen. Kommunen mener i øvrigt - modsat flere eksperter - at udbudsreglerne er overholdt i sagen.”

Til artiklen er der indsat et portrætbillede af advokat [Advokaten] med følgende billedtekst:

”Partner [Advokaten] fra firmaet [Advokatfirmaet] har på tre år fået honorarer for 14,8 millioner kroner fra [Kommunen], uden at opgaverne kom i de lovpligtige udbud. Foto: [Advokatfirmaet]”

Til artiklen er der desuden indsat en faktaboks med overskriften: *”Forsøgte at mørklægge kritisk faktura”* og følgende indhold:

”Her er fakturaen sendt af [Advokaten] 25. maj 2018 på 800.000 kroner. B.T. har gennem flere måneder forsøgt at få aktindsigt i fakturaen, hvilket [Klager] i længere tid afviste med henvisning til, at det ville være for ressourcekrævende. At det nu er lykkedes skyldes, at fakturaen er blevet udleveret til en freelance-journalist. Dermed kan kommunen ikke bruge ressourcereglen som argument for ikke at udlevere fakturaen.”

I faktaboksen er der indsat et billede af den omtalte faktura.

Til artiklen er der desuden indsat en faktaboks med overskriften *”Møgsag efter møgsag”* og følgende indhold:

”Møgsagerne har stået i kø hos [Klager] i [Kommunen] i 2018 og 2019.

En korruptionssag har betydet, at kommunen i august sidste år politianmeldte en enhedschef i forvaltningen for at hjælpe en ejendomsmægler med en byggesag.

Dertil kommer den såkaldte Epinion-sag, hvor ledelsen i forvaltningen valgte at fjerne tre kritiske afsnit i en tilfredshedsundersøgelse over byggesagsbehandlingen.

Der har været massivt rod i opkrævning af byggesagsgebyrer.

Forvaltningen har også været belastet af sagen om husejer [Person 5], der ifølge eksperter har været udsat for chikane og magtfordrejning af forvaltningen.

Skandalen om flere års overfakturering i den såkaldte fortovsordning - hvor

grundejere betalte op til 10 gange for meget for kommunens renhold af fortovene - har ført til fyringer af direktørerne [Person 6] og [Person 2].

Øverst i artiklen er der desuden indsat et kort klip, der ved brug af billeder og citater fortæller historiens højdepunkter.

B.T. bragte den 30. juni 2019 artiklen *"Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltning stå skoleret"* på B.T. s netavis bt.dk.

Af artiklen fremgik følgende:

"Sagen om [Kommunen]s hemmelige salæraftale på 800.000 kroner med advokaten [Advokaten] får nu flere politikere til at kræve en redegørelse i sagen.

"Vi bliver nødt til at få belyst hele det her forløb. Det er bekymrende, at man kan være så skødesløs med pengene. Der mangler dokumentation for det udførte arbejde," siger [Person 8], der er medlem af Borgerrepræsentationen for Venstre.

"Det er, som om forvaltningen har mistet fornemmelsen for, hvad penge er værd. Andre steder i kommunen flytter man rundt på småbeløb for at få det hele til at hænge sammen, og så accepterer kommunen en aftale, hvor man reelt ikke ved, hvad det er, man får for pengene," siger [Person 8], der også er en del af kommunens egen vagthund, Intern Revision.

Reaktionen kommer, efter B.T. lørdag kunne afdække, at [Kommunen]s [Forvaltningen] har betalt [Advokaten] og firmaet [Advokatfirmaet] 800.000 kroner for at håndtere sidste del af en højesteretssag i 2018.

Fakturaen i sagen på 800.000 kroner sendte [Advokaten] 25. maj 2018 uden nærmere specificering af arbejdsopgaverne. Aftalegrundlaget eksisterer i øvrigt heller ikke på skrift. I et svar til B.T. skriver kommunen, at der "ultimo 2017/primus 2018 blev aftalt en ramme på maks. 800.000 kr." Indtil den hemmelige aftale blev lavet, fik advokaten honorar på timebasis og med detaljerede beskrivelser af det udførte arbejde.

Rammen på 800.000 kroner blev sat på baggrund af, at kommunen fik tilkendt 750.000 kroner i sagsomkostninger, da sagen blev afgjort i Østre Landsret i august 2017, hvilket professor [Professoren] fra Roskilde Universitet lørdag kaldte "et usagligt grundlag".

B.T. har tidligere afdækket, hvordan advokaten fra 2016 til 2018 fik honorarer på 14,8 mio. kr., uden at der blev indgået skriftlige kontrakter, ligesom opgaverne heller ikke kom i de lovpligtige udbud. Alene i 2018 fik [Advokatfirmaet] 7,8 millioner kroner svarende til 34.000 kroner om dagen pr. arbejdsdag."

Endnu en politiker vil nu finde ud af, hvad der er op og ned i sagen om fakturaen på 800.000 kroner:

"Jeg vil bede om en redegørelse fra forvaltningen om, hvordan man har fastsat den ramme på 800.000 kroner. Forvaltningen må kunne dokumentere dets overvejelser, når den udbetaler så store beløb," siger medlem af Borgerrepræsentationen for De Radikale [Person 4].

[Person 8] fra Venstre undrer sig også over de store beløb, kommunen har udbetalt på baggrund af mundtlige aftaler:

”Alle andre steder i kommunen skal selv den mindste udbetaling dokumenteres. Og her får advokaten udbetalt store summer på baggrund af mundtlige aftaler. På den baggrund er det svært at have tillid til forvaltningen,” siger han.

[Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling, afviser, at der er noget at komme efter.

”Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget], vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold,” skriver han i et svar og fortsætter:

”Men efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen.”

[Advokaten] henviser til [Kommunen] i sagen. Kommunen mener iøvrigt – modsat flere eksperter – at udbudsreglerne er overholdt i sagen.”

Til artiklen er der indsat samme billede af advokat [Advokaten] og billedtekst som i artiklen ”*Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner*”.

Til artiklen er desuden indsat et portrætbillede af politikerens [Person 8]. Til billedet er der indsat følgende billedtekst:

”Venstres [Person 8] vil bede om en redegørelse i sag, hvor advokat [Advokaten] har fået 800.000 kroner på baggrund af en hemmelig rammeaftale.”

Til artiklen er der desuden indsat en faktaboks med titlen ”*Møgsag efter møgsag*”. Indholdet af faktaboksen er identisk med faktaboksen med samme titel, der fremgår af artiklen ”*Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner*”.

[Forvaltningen]s klage er modtaget i Pressenævnet den 5. september 2019.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

- Artiklen ”*Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner*”

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har indledningsvis anført, at B.T. i artiklen har bragt forkerte oplysninger til trods for, at [Klager] forud for offentliggørelsen har påpeget de faktuelle fejl. Da de fejlagtige oplysninger bruges til at udtrykke uberettiget kritik af [Klager], skal B.T. pålægges at berigtige de fejlagtige oplysninger – på alle platforme, de er bragt.

B.T. har tilsidesat sin pligt til så vidt muligt at efterprøve de oplysninger, der er bragt i artiklen, og har ignoreret de oplysninger, som [Kommunen] gav B.T. som svar på B.T.s spørgsmål og den forelagte kritik.

[Klager] har i den forbindelse henvist til artiklens oplysninger om 1) at forvaltningen har betalt deres advokat 800.000 kroner for at håndtere slutspurten af en højesteretssag 2) at regningen også omfatter andre opgaver 3) at forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling og 4) udgiften til en landsretssag.

Påklagede oplysninger

Ad 1) Forvaltningen har betalt deres advokat 800.000 kroner for at håndtere slutspurten af en Højesteretssag

[Klager] har anført, at det ikke er korrekt, når B.T. skriver, at de 800.000 kroner alene dækker over håndteringen af slutspurten i retssagen. Beløbet dækker over den klart væsentligste del af håndteringen af sagen i Højesteret samt øvrige ydelser med relaterede problemstillinger.

Artiklens præmis bygger på en påstand om, at [Klager] har udbetalt 800.000 kroner for en lille arbejdsbyrde, hvilket allerede understreges med overskriften: *"Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgylde advokat med 800.000 kr."* Med denne formulering antyder B.T., at advokaten har fået udbetalt mere, end arbejdsmængden berettiger til. Det fremgår også af citatet fra [Professoren], der udtaler sig i artiklen, og er citeret for følgende: *"Det er jo et voldsomt højt beløb for den sidste del af retssagen. Positionerne er jo kendte, og det juridiske benarbejde er allerede lavet."*

[Klager] skal på baggrund af ovenstående præcisere, at denne del af klagen går på, at [Klager] ikke forud for artiklens publicering har fået mulighed for at forholde sig til B.T.s påstand om, at betalingen på de 800.000 kroner skulle vedrøre højesteretssagens slutspurt. [Klager] har derfor heller ikke fået lov til at se det, som B.T. anser for dokumentation for denne påstand, så [Klager] kunne forholde sig til denne.

[Klager] må derfor afvise B.T.s påstand om, at forvaltningens vicedirektør [Person 2] kommer fuldt til orde i forhold til denne del af artiklen. B.T.s oplysninger på dette punkt er faktisk forkerte, da beløbet dækker over den klart væsentligste del af håndteringen af sagen i Højesteret samt øvrige ydelser med relaterede problemstillinger.

B.T. har ikke nogen dokumentation for de spekulationer, der bringes angående de faktiske forhold. Tværtimod har [Kommunen] gennem besvarelse af spørgsmål om sagen, heriblandt og herunder ikke mindst om den pågældende faktura og efterfølgende fremsendelse af citater til B.T. redegjort for sagens rette sammenhæng. Desuagtet at B.T. ikke har oplysninger end-sige dokumentation, der modsiger kommunens oplysninger om de faktiske omstændigheder, vælger B.T. at bringe B.T.s udokumenterede spekulationer. B.T. har end ikke forsøgt at efterprøve, om de spekulationer om sagens faktiske sammenhæng, der kommer til udtryk i artiklen, er korrekte.

[Klager] bemærker i den forbindelse, at eksperternes udtalelser er baseret på B.T.s egne spekulationer om faktum i sagen og således udgør kritik af forhold, der ikke er faktisk korrekte. Eksperternes udtalelser kan i sagens natur ikke udgøre dokumentation for, hvordan de faktiske forhold er i sagen, men er alene kommentarer med kritik.

Ad 2) Regningen også omfatter andre opgaver

Af B.T.s artikel fremgår det blandt andet, at:

”Fakturaen afslører også, at forvaltningen blander andre opgaver ind i rammeaftalen. ”Der har som bekendt løbende været en række andre opgaver, der ikke vedrørte højesteretssagen, som vi efter aftale også afregner som en del af den samlede slutafregning,” står der på fakturaen.”

Dette er en understregning af, at artiklen bevidst er skrevet i strid med sagens fakta. I ovenstående eksempler er forvaltningen to gange kritiseret for at skulle have indgået en aftale, hvor [Advokatfirmaet] får 800.000 kroner alene for at håndtere slutfasen af sagen ved Højesteret. I denne passage kritiseres forvaltningen for at blande andet end sagen i Højesteret ind i samme faktura. Begge dele kan nødvendigvis ikke være korrekt.

[Klager] har i den forbindelse oplyst, at ovenstående klagepunkter tidligere er fremsendt til B.T., der svarede den 9. august 2019. I svaret hedder det: ” Vi har gennemgået artiklen og står fortsat ved, at der er fuld dokumentation for indholdet, og dermed må vi afvise klagen. Jeg vil samtidig pointere, at det ikke er vores opgave ukritisk at videregive de informationer, vi modtager fra [Klager] som fakta. Vi baserer vores journalistik på diverse skriftlige og mundtlige kilder.”

[Klager] er helt enig i de principielle betragtninger. Men forvaltningen kan konstatere, at B.T. ikke har fremlagt nogen form for dokumentation i forhold til ovenstående kritikpunkter.

Ad 3) Forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling

Det er faktisk forkert, at [Klager] gik væk fra timebetaling, hvilket også fremgår af et citat fremsendt til B.T. forud for offentliggørelsen af artiklen. I den pågældende sag er man ikke gået bort fra afregning ved timebetaling. Tværtimod er timebetalingen fastholdt, men advokaten accepterer en rabat på den samlede regning, da det samlede timeforbrug overstiger den ramme på 800.000 kroner, som forvaltningen har afsat til håndteringen af advokatbistand i forbindelse med retssagen.

Af citaterne, som forvaltningen fremsendte til B.T. forud for offentliggørelsen af artiklen, fremgår følgende: ”Dette er faktisk forkert. Der ikke tale om, at forvaltningen er gået fra timebetaling til fast pris i løbet af sagen. Forvaltningen har derimod fået rabat i forhold til det faktisk anvendte timeforbrug” og ”havde forvaltningen ladet et estimat være afgørende for den endelige betaling, ville vi være enige i kritikken. Men efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end

800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen.”

Forvaltningen har erkendt en mangel på skriftlighed og journalisering, hvilket er beklageligt. Men forvaltningen må fastholde, at pligten til at dokumentere sine påstande ligger hos B.T.

B.T. kan ikke med henvisning til forvaltningens afgørelser om aktindsigt eller manglende dokumenter og notater komme uden om denne pligt til at dokumentere.

Herudover skal [Klager] præcisere, at klagen på dette punkt vedrører det forhold, at B.T. udelader den del af vicedirektør [Person 2]s citater, der handler om påstanden om, at man er gået fra timebetaling til en rammeaftale. Heller ikke forvaltningens helt centrale – og gentagne – udførlige oplysning til B.T. om, at forvaltningen netop ikke har gået væk fra timebetaling i sagen, har B.T. nævnt i artiklen. Selvom netop spørgsmålet om timebetaling eller ej er omdrejningspunktet for den kritik, der fremsættes i artiklen.

Det er ikke alene selve indholdet, men også måden og formen, der skal være i overensstemmelse med god presseskik. Henset til tonen i artiklen, herunder at det efter [Klager]s opfattelse klart insinueres, at der i [Klager]s ledelse har været ”urent trav” i forhold betalingen for advokatbistand i sagen, er det [Klager]s opfattelse, at B.T. også på dette punkt har overtrådt reglerne om god presseskik.

Ad 4) Udgiften til en landsretssag

Artiklen indeholder også omtale af advokatens betaling for at føre sagen i landsretten:

”Og her er detaljerne vigtige: [Advokaten] har allerede kørt retssagen - som handler om en tvist om parkeringslicenser for delebiler - i Landsretten i løbet af 2017. Det har han fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.”

[Klager] har hertil anført, at beløbet ikke er korrekt, hvilket de også har meddelt B.T. forud for offentliggørelsen:

”Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kroner og ikke blot 476.000 kroner, som B.T. anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen”

[Klager] er ikke enige med B.T. i deres udlægning af, at det ikke kan læses af artiklen, at beløbet dækker betalingen for hele sagen. Forvaltningen skal i den forbindelse gøre Pressenævnet opmærksom på, at B.T. i sin mail med spørgsmål til forvaltningen den 27. juni 2019 skrev følgende:

”Derudover skal I også forholde Jer til følgende: I min aktindsigt af 12. oktober 2018 fremgår det, at [Advokaten] i januar 2017 sætter en ca. ramme på 400.000 kroner for at stå for Arriva sagen i Østre Landsret. Jeg har vedhæftet dokumentet igen, så I ikke skal bruge tid på at finde det frem. Regningen ender på 476.242,50 kroner, så det er jo nogenlunde inden for skiven.

Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at Højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?

I må meget gerne svare også med et citat, da der også er kritik af dette.”

Af ovenstående fremgår det klart, at B.T. er af den opfattelse, at betalingen på 476.24,50 kroner vedrører hele sagen ved landsretten. B.T. gør os selv opmærksom på, at de vil vinkle denne del af artiklen på en kritik af, at forvaltningen kan budgettere med 800.000 kroner for at føre sagen ved Højesteret, når udgiften til at føre sagen ved landsretten har været væsentligt lavere.

[Klager] har derfor fremsendt nedenstående citat, der svarer på denne del af kritikken:

”Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kroner og ikke blot 476.000 kr., som B.T. anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen.”

[Klager] skal i den forbindelse præcisere, at også denne del af vores klage går på, at B.T. undlader at bringe vores svar på den fremsatte kritik, til trods for at B.T. selv har udbedt sig et citat.

For god ordens skyld gør vi opmærksom på, at det ikke er korrekt, når B.T. skriver, at det ikke har været muligt for B.T. at få bekræftet forvaltningens oplysninger om beløbets størrelse, fordi de ikke har kunnet få udleveret underbilagene for 2016. B.T. har nemlig tidligere fået tilsendt lister over fakturaerne fra advokatfirmaet.

- Artiklen ”Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltningen stå skoleret”

Forelæggelse

Forud for offentliggørelsen af artiklen oplyste B.T. alene over for [Klager], at en politiker havde anmodet om en redegørelse. Af artiklen fremgår følgende udsagn, som [Klager] mener burde have været forelagt:

””Det er, som om forvaltningen har mistet fornemmelsen for, hvad penge er værd. Andre steder i kommunen flytter man rundt på småbeløb for at få det hele til at hænge sammen, og så accepterer kommunen en aftale, hvor man reelt ikke ved, hvad det er, man får for pengene,” siger [Person 8], der også er en del af kommunens egen vagthund, Intern Revision.”

”[Person 8] fra Venstre undrer sig også over de store beløb, kommunen har udbetalt på baggrund af mundtlige aftaler: ”Alle andre steder i kommunen skal selv den mindste udbetaling dokumenteres. Og her får advokaten udbetalt store summer på baggrund af mundtlige aftaler. På den baggrund er det svært at have tillid til forvaltningen,” siger han.”

Det er korrekt, at forvaltningen blev oplyst om, at der fra politisk side blev stillet krav om en redegørelse. Denne oplysning har forvaltningen ikke fremsendt nogen bemærkninger til. Baggrunden herfor er, at forvaltningen ikke anser dette for en kritik.

Forvaltningen anser imidlertid ovenstående citat som en kritik, og der er en ret betydelig forskel mellem indholdet i – og dermed betydningen af – den oplysning, forvaltningen fik forud for artiklen og de citater, der fremgår af artiklen.

[Klager] mener derfor, at B.T. herved har tilsidesat sin pligt til at forelægge den konkrete kritik for forvaltningen.

2.2 B.T.s synspunkter

Artiklen ”Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner”

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

Påklagede oplysninger

Ad 1) Forvaltningen har betalt deres advokat 800.000 kr. for at håndtere slutspurten af en Højesteretssag

B.T. har indledningsvis anført, at [Klager] trods aktindsigtsanmodninger har nægtet B.T. aktindsigt i underbilagene for 2016 og 2018 i sagen, og at kommunen har således selv modarbejdet transparens i sagen. Alligevel har B.T. et godt kronologisk overblik over forløbet i den omtalte Arriva-sag på baggrund af underbilag for 2017. Sagen blev afgjort i landsretten den 30. august 2017, Arriva ankede dommen, og efterfølgende begyndte advokat [Advokaten] at arbejde på højesteretssagen. Dette fremgår blandt andet af en faktura fra 21. december 2017, hvoraf det fremgår, at advokaten har arbejdet med sagen fra den 2. september 2017 til og med 21. december 2017, hvor han blandt andet har udarbejdet et anke-svarskrift. For arbejdet i de sidste fire måneder af 2017 fik advokaten udbetalt 245.870 kroner på baggrund af 90 timers arbejde.

Ved indgangen til 2018 havde advokaten altså ikke penge til gode hos kommunen – og det er her, at rammeaftalen i henhold til et svar fra kommunen trådte i kraft.

Via en udskrift fra retsbogen den 24. oktober 2017 har B.T. dokumentation for, hvad ”der var i pipelinen” i sagen ved indgangen til 2018, nemlig at kommunen skulle indlevere en duplik senest den 10. januar 2018, processkrift senest den 20. februar 2018, og hovedforhandlingen

skulle finde sted den 9. maj 2018. Dette betyder, at der var rundt regnet fire måneders arbejde i 2017 og fire måneders arbejde i 2018.

B.T. kunne have anvendt betegnelsen ”sidste halvdel af retssagen” i stedet for ”slutspurt”, men faktum er, at advokaten fik 245.870 kroner for de første fire måneders arbejde med sagen, og 800.000 kroner for de sidste fire måneders arbejde. Begrebet ”slutspurt” er dækkende, idet det er et udtryk, som sagtens kan dække over den sidste halvdel af en sag. I ordet ligger også, at man arbejder ekstra intenst i slutningen af en periode, og i dette tilfælde var den endelige retssag slutmålet.

Kritikken fra eksperterne går på, at der ikke er indgået skriftlige kontrakter, at der ikke timeafregnes ifølge fakturaerne, og at forvaltningen i al hemmelighed (uden skriftlig dokumentation) indgår en rammeaftale på 800.000 kroner for den sidste del af retssagen.

B.T. har henledt opmærksomheden på, at det er helt almindeligt at lette forståelsen af komplicerede sager med billedsprog (som brug af ordet: ”slutspurten”). Det fremgår klart, at det er B.T.s vurdering på baggrund af de foreliggende oplysninger, som alle lægges frem i artiklen, og B.T. henviser i øvrigt til, at det klart ligger inden for redigeringsretten.

B.T. har desuden henvist til følgende afsnit i artiklen, hvor forløbet beskrives detaljeret:

”Da kommunen vinder i Landsretten i august 2017, ankes den til Højesteret. De sidste fire måneder af 2017 arbejder han så på Højesteretssagen, hvilket han får 245.870 kr. for efter at have angivet 90 timers arbejde i en faktura. Ved årsskiftet til 2018 laver forvaltningen så den hemmelige rammeaftale på 800.000 kroner velvidende, at sagen skal for Højesteret 9. maj, og at sagens dokumenter skal afleveres allerede den 20. februar 2018, altså blot syv uger senere. Det viser en udskrift fra retsbogen ”.

Forvaltningen og vicedirektør [Person 2] kommer fuldt til orde med påstanden om, at der ifølge de involverede chefers hukommelse har været ”en gennemgang af arbejdets omfang”, og at forvaltningen angiveligt har fået nedskrevet regningen. Vicedirektøren er i artiklen citeret for følgende:

”Arriva-sagen var særdeles omfangsrig, og kommunen blev mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr. Både Landsretten og Højesteret tilkendte forvaltningen 750.000 kr. i sagsomkostninger. Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget], vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold.”

”Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet

regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelse.”

På den baggrund har B.T. afvist, at brugen af ordet slutspurt er misvisende og i strid med de presseetiske regler.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt [Klager] ikke har fået forelagt B.T.s udlægning af, at der var tale om ”slutspurten” i sagen eller dokumentationen herfor, har B.T. anført, at det grundlæggende er B.T.s opfattelse, at B.T. ikke har pligt til at forelægge specifikke formuleringer, men den substantielle kritik, som her også indbefatter en kritik af det høje beløb. Dette er også sket jf. mail af 27. juni 2019.

B.T. spurgte direkte til, hvordan [Klager] kan nå frem til, at advokaten skulle have 800.000 kroner for de sidste fire måneder af retssagen. Spørgsmålet afspejler et hundrede procent den undren, som professor [Professoren] også har i sagen, nemlig at det er et højt beløb.

Den 28. juni 2019 fik B.T. svar på ovennævnte spørgsmål:

“Dette er faktisk forkert. I forbindelse med Landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som BT anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til Landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen ”

Svaret er for det første vildledende: Der er diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og højesteretssagen. Med afsæt i kommunens egne beregninger af udgifterne til landsretssagen har kommunen betalt 915.612 kroner (B.T. kan ikke genkende tallet ud fra de eksisterende dokumenter i sagen, men for nemheds skyld, tager B.T. kommunens beregninger for gode varer.)

Højesteretssagen har kostet 1.045.807 kroner. Altså en forskel på 130.195 kroner. Der er altså diskrepans.

Desuden har [Klager] helt undladt at svare på, hvordan der kan sættes en ramme på 800.000 kroner for de sidste fire måneder af sagen. En ramme, som kommer til fuld udbetaling.

Beløbet skiller sig ud i forhold til de andre udbetalte beløb i både landsretssagen og højesteretssagen, fordi der udbetales et stort beløb på relativt kort tid.

Forvaltningen har afgivet et svar, som kun har til hensigt at undsige præmissen, og som ikke svarer på spørgsmålet – men [Klager] er altså blevet forelagt kritikken.

Forvaltningen forholder sig *ikke* til, at B.T. skriver: ”*hvor det blot er sidste del af højesteretssagen, der mangler*”. Det er kommunens valg, men det viser, at B.T. har været helt åben omkring den ramme, der er omkring historien og den kritik, der er fra eksperterne.

B.T. har fremhævet, at det klart fremgår af [Klager]s svar fra enhedschef [Person 2], at han har forholdt sig til advokatens arbejdsmængde kontra betalingen på 800.000 kroner for de fire måneders arbejde. Han er blandt andet citeret for følgende i artiklen:

“Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen”.

I det hele taget står B.T. uforstående over for [Pressechefen]s påstand om, at artiklens præmis er, at [Klager] har udbetalt pengene for en lille arbejdsbyrde. Det står ingen steder i artiklen. Og brugen af ordet ”forgylt” i rubrikken mener B.T. fremstår som en vurdering på baggrund af de i artiklen fremlagte oplysninger. Helt i tråd med redigeringsretten.

Ad 2) Regningen også omfatter andre opgaver

[Forvaltningen] har anført, at det ikke er en korrekt betegnelse, når B.T. skriver, at advokatens arbejde i 2018 angik ”højesteretssagen”, idet fakturaren også dækker over relaterede problemstillinger. B.T. har hertil anført, at [Kommunen] ikke over for B.T. har oplyst, hvor meget advokaten har modtaget for selve højesteretssagen og hvor meget, han har modtaget for ”relaterede problemstillinger”. Dette er baggrunden for professor [Professoren]s udtalelse i artiklen. Dog er der grund til at antage, at selve højesteretssagen er det primære, betalingen dækker over, jævnfør et svar fra [Pressechefen] af 26. juni 2019, hvoraf det fremgår at:

”Umiddelbart efter at Højesteret afsagde sin dom den 18. maj 2018, havde [Advokatfirmaet] ([Advokaten], B.T.s tilføjelse) og enhedschefen for Mobilitet (under serviceområdet Byens Udvikling i [Klager], hvor sagen hørte hjemme) en længere gennemgang af salærets størrelse i denne sag.”

Regningen hedder ”Arriva A/S mod [Kommunen]”, hvilket er naturligt, når det er den sag, man har arbejdet med. Advokaten sendte regningen den 25. maj 2018. Dommen i Højesteret blev afsagt den 18. maj 2018. Dette er også en indikation af, at regningen primært knytter sig til højesteretssagen.

B.T. har ad flere omgange forsøgt at få forvaltningen til at dokumentere afregningen, både den løbende samt slutafregningen. Alt er dog foregået telefonisk, og uden at der er taget telefonnotater.

Det skal ikke tale kommunens sag, at kommunen i forbindelse med nærværende klage muddrer billedet ved at skrive, at fakturaren ”indeholder relaterede problemstillinger” og samtidig ikke har nogen dokumentation i sagen, og derfor ikke kan uddybe fordelingen af timer i forbindelse med de forskellige opgaver.

B.T. kan roligt kalde arbejdet på de 800.000 kroner for betaling i ”højesteretssagen” og samtidig konstatere andetsteds i artiklen, at andre ”relaterede problemstillinger” er blandet ind i

fakturaen – det skal nemlig påpeges, at de ”relaterede problemstillinger” netop knytter sig til den pågældende højesteretssag. Derfor er ordvalget ”højesteretssagen” som en samlet betegnelse for arbejdet baseret på rammeaftalen ikke vildledende.

Ad 3) Forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling

B.T. har anført, at der er fuld skriftlig dokumentation på fakturaerne for, at kommunen gik fra timebetaling til en aftale om ét honorar på 800.000 kr.: På den faktura, advokaten sendte den 21. december 2017, som var første regning i højesteretssagen, har han redegjort for hvilket arbejde, han har lavet og for hvor mange timer, det har taget. I alt fremgår der 17 punkter af fakturaen, og advokaten afsluttede med følgende:

”Vi har i perioden i alt anvendt 89,17 partnertimer og 30,5 fuldmægtigtimer på sagen, hvilket med de nedsatte timepriser udgør en samlet afregning på i alt 245.870 kr.”

Af fakturaen af 6. september 2017 ”Arriva A/S mod [Kommunen]”, som omhandler samme sag i Østre Landsret, fremgår der 13 specificeret punkter med arbejde, og til sidste fremgår det, at:

”Vi har i perioden anvendt 201,8 partnertimer på sagen og 1,75 fuldmægtigtimer på sagen”.

Altså er der også her tale om en specifik angivelse af det samlede timeforbrug samt de konkrete opgaver.

Anderledes ser det ud på fakturaen af 25. maj 2018, hvoraf det fremgår, at:

”Som aftalt med [Person 9] tillader vi os hermed at sende en slutafregning for vores arbejde bl.a. med højesteretssagen hos Arriva. Der har som bekendt løbende været en række andre opgaver, der ikke vedrørte højesteretssagen, som vi efter aftale også afregner som en del af den samlede slutafregning. Som aftalt sender vi en afregning på 800.000 kr. + moms.”

Selvom advokaten hævder, at han i forhold til tidsforbruget ville have kunnet sende en endnu større regning, så ændrer det ikke ved, at der ikke er redegjort for antallet af timer på fakturaen, men at beløbet på de 800.000 kr. er aftalt med en konkret chef.

[Forvaltningen] har efterfølgende hævdet over for B.T., at der er blevet timeafregnet både løbende og i forbindelse med en slutafregning. Forvaltningen har dog ikke kunnet oplyse hvilke specifikke datoer, der er blevet afregnet, idet det er sket telefonisk og uden, at der er udarbejdet telefonnotater. Kommunen har således ingen dokumentation for deres påstand, selvom kommunen er forpligtet til at journalisere den slags oplysninger. Ud over de svar kommunen har sendt til B.T., er der heller ikke dokumentation for rammeaftalen. Ud fra det oplyste, er svarene alene baseret på de involverede chefers hukommelse.

Af den grund må B.T. forholde sig til, hvad der er på skrift i ”højesteretssagen”, dvs. de to fakturaer med timeangivelser og den ene uden, men hvor de 800.000 kroner udbetales ”efter aftale”. B.T. ønskede ikke at gengive kommunens påstand om, at der er opgjort timer, som et faktum, efter det i så fald vil være sket ganske uformelt og uden om journalpligten.

B.T. har loyalt citeret [Klager] for påstanden om, at advokaten angiveligt har nedsat regningen efter en gennemgang af hans arbejde. Det fremgår klart af de citater, der er med i artiklen, at kommunen er uenig i, at der ikke er afregnet i timepriser.

”Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen.”

Dette kan ikke tolkes anderledes, end at der ifølge forvaltningen er redegjort for antallet af timer. Derfor vil det være ”dobbeltkonfekt” også at bringe citatet, hvor [Person 2] siger, at *”det er faktisk forkert, at kommunen er gået fra timebetaling til fast pris”*, og at *”forvaltningen har fået rabat i forhold til det faktisk anvendte tidsforbrug”*. Det står også i det citat, der er bragt. B.T. er ikke forpligtet til at bringe to næsten identiske citater. Det er tilstrækkeligt at bringe det ene, når budskabet er det samme.

B.T. henleder i øvrigt opmærksomheden på, at der ikke foreligger dokumentation på, at der er blevet timeafregnet. Fakturaerne i sagen viser det stik modsatte, nemlig at man er gået fra timebetaling til fast pris.

På den baggrund har B.T. afvist [Klager]s påstand om, at det er faktisk forkert, når B.T. har skrevet, at honoraret går fra timebetaling til betaling baseret på en rammeaftale. For så vidt angår [Professoren] og [Person 3]s citater, er det på ingen måde i strid med god presseskik at B.T. har gengivet deres kritik – en kritik som forvaltningen i øvrigt har haft mulighed for at kommentere på.

Ad 4) Udgiften til en landsretssag

[Forvaltningen] har klaget over, at det fremgår af B.T.s omtale, at advokaten har fået 476.242,5 kroner for sit arbejde med landsretssagen.

B.T. har hertil anført, at B.T. ikke påstår, at det er betaling for hele landsretssagen, idet følgende fremgår af artiklen:

”Og her er detaljerne vigtige: [Advokaten] har allerede kørt retssagen – som handler om en tvist om parkeringslicenser for delebiler – i landsretten i løbet af 2017. Det har han fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.”

B.T. skriver specifikt, at beløbet blev udbetalt for arbejdet med landsretssagen ”i løbet af 2017”, som knytter sig til fakturaen af 6. september 2017 på 476.242,5 kroner. Det er korrekt, at B.T. af kommunen har fået oplyst, hvad hele landsretssagen har kostet, men da forvaltningen har afvist at udlevere underbilagene for 2016 til B.T., så har det ikke været muligt for B.T. at få bekræftet påstanden om, at der samlet er udbetalt 915,612,50 kroner i Arriva-sagen.

B.T. har på den baggrund valgt alene at skrive, hvad der kan dokumenteres ud fra de bilag fra 2017, som B.T. har fået udleveret: At advokaten fik 476.242,5 kroner for sit arbejde med sagen i landsretten i de første otte måneder af 2017. B.T. nævner på intet tidspunkt, at det er for hele sagen.

B.T. har i øvrigt på intet tidspunkt sammenlignet beløbet på 476.242,5 kroner fra landsretssagen med de 800.000 kroner i højesteretssagen som en selvstændig pointe. Hvis det havde været tilfældet, skulle B.T. også have sat honoraret for højesteretssagen til 1.045.870 kroner (245.870 kroner for ultimo 2017 og 800.000 kroner for primo 2018), hvilket læseren ikke præsenteres for som en selvstændig udregning.

[Klager] mener, at B.T. burde have bragt et citat angående landsretssagen, som svarer på en påstand, som ikke fremgår af artiklen. Dette er B.T. uenig i.

B.T. medgiver dog [Forvaltningen], at følgende er korrekt: Da B.T. sendte spørgsmålet den 27. juni 2019, som er refereret i [Forvaltningen]s klage, var B.T.s journalist i tvivl om, hvorvidt de 476.242,5 kroner var for hele landsretssagen. Da journalisten bliver opmærksom på, at det ikke var tilfældet, tilpassede han sin artikel og skrev, at beløbet på de 476.242,5 var honorar for arbejdet med landsretssagen ”i løbet af 2017” med understregning af, at det udelukkende var betaling for ”de første otte måneder af 2017”. Af artiklen fremgår således følgende:

”[Advokaten] har allerede kørt retssagen - som handler om en tvist om parkeringslicenser for delebiler - i landsretten i løbet af 2017. Det har han fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.”

Journalisten forsøgte også at eftertjekke kommunens beregning ud fra det tilgængelige materiale. Det er korrekt, at B.T. på tidspunktet havde modtaget en fakturaliste for 2016 i sagen, hvor der er to poster, der knytter sig til Arriva-sagen:

En regning på 218.000 kroner og en regning på 109.501 kroner. Derudover er fakturaen på 476.242,5 kroner fra 2017, som B.T. allerede havde fået aktindsigt i. Det giver samlet tre regninger på i alt 803.242,5 kroner.

Beregningerne stemmer altså ikke overens med kommunens påstand i sagen om, at der skulle være fire regninger for i alt 915.612,5 kroner. Der mangler i hvert fald en regning i det skriftlige materiale. Derudover var kommunes svar vildledende. Som tidligere nævnt svarede kommunen blandt andet:

“I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som B.T. anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til Landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen”.

Højesteretssagen kostede 1.045.807 kroner. Altså en forskel på mindst 130.195 kroner afhængig af, om det er kommunes beregninger eller B.T.s. I forhold til B.T.s beregninger er forskellen på 242.564,7 kroner.

Det giver ingen mening, at B.T. skal bringe et svar fra [Forvaltningen], som knytter sig til oplysninger, B.T. *ikke* bringer. B.T. skriver nemlig ikke, at advokaten har fået 476.242,5 kroner for *hele* landsretssagen. Derfor skal kommunen ikke citeres for et svar på den påstand. Til gengæld brugte B.T. oplysningen til at skrive det, som er faktisk rigtigt, nemlig at advokaten har fået 476.242,5 kroner for sit arbejde med retssagen ”i løbet af de første otte måneder af 2017.”

B.T. har henvist til svaret af 4. oktober 2019, hvor det klart fremgår, at B.T. *ikke* gør det til en selvstændig pointe at sammenligne udgiften i landsretssagen i 2017 på 476.242,5 kroner med det samlede udgifter til højesteretssagen på 1.045.807 kroner.

Afslutningsvis har B.T. afvist [Pressechefen]s skrivelser om, at B.T. ikke har efterprøvet oplysningerne i særlig grad. B.T. har igennem et år forsøgt at få kommunen til at udlevere underbilagene i sagen, ligesom journalisten med konstante spørgsmål til kommunen har gjort alt for at få sagen belyst. B.T. forbeholder sig dog retten til at være kritisk over for svarene, hvis der ikke følger dokumentation med, eller hvis simple spørgsmål ikke giver konkrete svar.

Kommunens syn på sagen fremgår i øvrigt tydeligt af de citater fra vicedirektør [Person 17], som B.T. loyalt gengiver i artiklen. Kommunen er blevet forelagt kritikken, og kommunen kommer til orde i artiklerne.

- Artiklen ”Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltningen stå skoleret”

Forelæggelse

[Klager] er blevet forelagt den substantielle kritik i sagen – endda ad to omgange.

Både ved mail af 27. juni og 28. juni 2019. Begge mails er gengivet i afsnittet ”forud for de påklagede artikler”.

B.T. modtog imidlertid aldrig et svar fra [Pressechefen], men kommunen *er* dermed blevet forelagt kritikken og har blot ikke ønsket at kommentere specifikt på kravet om en redegørelse.

Kommunen citeres i artiklen for, at kommunen har fået ”value for money” i sagen. B.T. gentager vicedirektør i Byens Udvikling [Person 2]s citat. Citatet bringes i sin fulde længde i artiklen på trods af, at [Pressechefen] ignorerede B.T.s spørgsmål til sagen. [Person 2] er citeret for følgende i artiklen:

“Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget], vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold”.

“Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen”.

B.T. har hertil bemærket, at B.T. som medie i øvrigt *ikke* er forpligtet til at sende politikernes specifikke ordvalg til [Pressechefen]. Kommunen skal blot have mulighed for at besvare den overordnede kritik, hvilket også er sket i sagen her. Idet [Pressechefen] ignorerede de to henvendelser fra B.T., kunne B.T. blot have skrevet, at forvaltningen ikke var vendt tilbage på B.T.s henvendelser – men for at være fair, indsætter B.T. et citat, der er modtaget dagen før, så kommunen kommer til orde.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Artiklen ”Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner”

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at B.T.s artikler *”Kommunal skandale fortsætter: Hemmelig aftale forgyldte advokat med 800.000 kroner”* og *”Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltning stå skoleret”* indeholder ukorrekte oplysninger, som ikke er blevet forelagt forvaltningen.

[Forvaltningen] har desuden klaget over, at B.T. ikke har berigtiget disse oplysninger.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det bør kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Ligeledes bør angreb og svar, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn, jf. punkt A.1, A.3 og A.4. Det følger endvidere af de vejledende regler, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen

skal foretages i en sådan form, at læserne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

[Klager] har klaget over artiklens udsagn om; 1) at forvaltningen har betalt deres advokat 800.000 kroner for at håndtere slutspurten af en højesteretssag 2) at regningen også omfatter andre opgaver 3) at forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling og 4) udgiften til en landsretssag.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Ad 1) Forvaltningen har betalt deres advokat 800.000 kroner for at håndtere slutspurten af en højesteretssag

[Klager] har klaget over, at B.T. skriver, at de 800.000 kroner alene dækker over håndteringen af "slutspurten" af retssagen, idet dette ikke er korrekt. [Klager] har desuden klaget over manglende forelæggelse.

B.T. har ved mail af 27. juni 2019 anmodet [Forvaltningen] forholde sig til følgende:

"Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?
I må meget gerne svare også med et citat, da der også er kritik af dette."

Hvortil forvaltningen den 28. juni 2019 svarede følgende:

"Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som BT anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til højesteretssagen"

Af artiklen fremgår det blandt andet, at:

"Nu viser det sig, at [Klager]s ledelse i al hemmelighed i begyndelsen af 2018 lavede en lukrativ, mundtlig aftale med advokaten om, at han kunne få 800.000 kroner for at håndtere slutspurten i en retssag, som kommunen vandt i Højesteret 18. maj 2018."

Og:

”I et skriftligt svar afviser [Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling, kritikken:

”Arriva-sagen var særdeles omfangsrig, og kommunen blev mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr. Både landsretten og Højesteret tilkendte forvaltningen 750.000 kr. i sagsomkostninger. [...]

Efter forvaltningens opfattelse er der blevet betalt mindre end det faktiske timeforbrug:

”Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen,” skriver han.”

Pressenævnet finder, at der er tale om oplysninger, der kan være skadelige for [Forvaltningen], hvorfor B.T. skulle forelægge oplysningerne for [Forvaltningen], inden disse blev bragt. Pressenævnet lægger vægt på, at [Klager] fik lejlighed til at forholde sig til kritikken, inden den blev bragt, og at [Klager] kommer til orde i artiklen og finder ikke anledning til kritik af B.T. At selve ordet ”slutspurt” ikke indgik i mailen fra B.T. til [Forvaltningen] den 27. juni 2019, kan ikke føre til andet resultat.

Ad 2) Regningen også omfatter andre opgaver

[Klager] har klaget over, at B.T. skriver, at regningen også omfattede andre opgaver.

Af artiklen fremgår det blandt andet, at:

”Nu viser det sig, at [Klager]s ledelse i al hemmelighed i begyndelsen af 2018 lavede en lukrativ, mundtlig aftale med advokaten om, at han kunne få 800.000 kroner for at håndtere slutspurten i en retssag, som kommunen vandt i Højesteret 18. maj 2018.”

Og:

”Fakturaen afslører også, at forvaltningen blander andre opgaver ind i rammeaftalen. ”Der har som bekendt løbende været en række andre opgaver, der ikke vedrørte højesteretssagen, som vi efter aftale også afregner som en del af den samlede slutafregning”, står der på fakturaen.”

B.T. har oplyst, det er B.T.s opfattelse, at de relaterede opgaver er knyttet til højesteretssagen, hvorfor begge dele fremgår af omtalen.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, kan nævnet ikke tage stilling til, hvad regningen på de 800.000 kroner dækker over, herunder hvorvidt de omtalte ”relaterede problemstillinger” er knyttet til højesteretssagen. Nævnet kan således ikke tage stilling til klagepunktet. Pressenævnet udtaler ikke kritik.

Ad 3) Forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling

[Klager] har klaget over, at B.T. skriver, at forvaltningen gik bort fra afregning ved timebetaling, idet dette ikke er korrekt. [Klager] har desuden klaget over manglende forelæggelse.

Af artiklen fremgår det blandt andet, at:

”Og her er detaljerne vigtige: [Advokaten] har allerede kørt retssagen - som handler om en tvist om parkeringslicenser for delebiler - i landsretten i løbet af 2017. Det har han fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.

Da kommunen vinder i Landsretten i august 2017, ankes den til Højesteret. De sidste fire måneder af 2017 arbejder han så på højesteretssagen, hvilket han får 245.870 kr. for efter at have angivet 90 timers arbejde i en faktura.

Ved årsskiftet til 2018 laver forvaltningen så den hemmelige rammeaftale på 800.000 kroner velvidende, at sagen skal for Højesteret 9. maj, og at sagens dokumenter skal afleveres allerede den 20. februar 2018, altså blot syv uger senere. Det viser en udskrift fra retsbogen.

”Det også et voldsomt højt beløb for den sidste del af retssagen. Positionerne er jo kendte, og det juridiske benarbejde er allerede lavet,” siger professor [Professoren]. ”Det er besynderligt pludselig at lave en ramme på 800.000 kroner i stedet for at afregne på timebasis. Timeafregning er et sundt princip. Med den her faktura har man lavet en sort boks, hvor offentligheden reelt ikke har mulighed for at kigge forvaltningen over skuldrene og se, hvad pengene er gået til. Og rammer har det med tilfældigvis at blive brugt fuldt ud,” siger socialdemokrat og medlem af Borgerrepræsentationen [Person 3], der også er medlem af kommunens Intern Revision.”

[Klager] har bestridt, at der ikke er afregnet på timebasis, men har ikke dokumenteret, at der er foretaget afregning på timebasis.

Pressenævnet finder, at forvaltningen kommer til orde med følgende citat i artiklen ”Efter forvaltningens opfattelse er der blevet betalt mindre end det faktiske timeforbrug: ”Efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen,” skriver han.”, og i øvrigt ikke har dokumenteret, at der udelukkende er blevet afregnet på timebasis, finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af den valgte formulering.

Ad 4) Udgiften til en landsretssag

[Klager] har klaget over, at det beløb, B.T. har anført, der blev betalt for landsretssagen, ikke er korrekt. [Klager] har desuden klaget over manglende forelæggelse.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”Det har han [advokaten, *Pressenævnet*] fået 476.242,5 kroner for baseret på timeopgørelser i de første otte måneder af 2017.”

[Klager] har til B.T. oplyst følgende:

”Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som B.T. anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen”

Det er ubestridt, at [Klager] har betalt advokaten 476.242,50 kroner i de første otte måneder af 2017.

Det er uenighed om, hvorvidt [Klager] over for B.T. har dokumenteret den samlede betaling til advokaten for arbejdet med landsretssagen.

Pressenævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt det på klarere vis havde fremgået af artiklen, at udgiften til landsretssagen samlet set var højere, og at det nævnte beløb kun angik en del af sagen, idet formuleringen er egnet til at give indtryk af, at dette var det fulde beløb, advokaten havde modtaget for arbejdet med landsretssagen. Idet det dog fremgår, at beløbet alene dækker betaling for otte måneder af 2017, finder nævnet efter en samlet vurdering ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik.

*Artiklen ”Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltningen stå skoleret”
- forelæggelse*

[Klager] har klaget over, at B.T. ikke har forelagt forvaltningen den konkrete kritik, der fremgår af artiklen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A.3.

På baggrund af sagens oplysninger har Pressenævnet lagt til grund, at B.T. den 27. juni 2019 fremsendte en mail til [Forvaltningen], hvoraf følgende fremgik:

”Hej [Pressechefen]

Tak for det. Der er kritik af følgende:

At regningen på 800.000 kroner er uigennemsigtig, fordi den ikke er specificeret.

At man ikke kan tage sagsomkostningerne fra en retssag og så bruge dem som grundlag for at estimere en betaling til en advokat.

Og der er kritik af, at I som kommune tilsyneladende går fra timebetaling og til en rammebetaling i en sag, hvor det blot er sidste del af højesteretssagen, der mangler.

At i blander retssagen sammen med betaling for andre ydelser.

Er det noget I har en kommentar til?

Derudover skal I også forholde Jer til følgende: I min aktindsigt af 12. oktober 2018 fremgår det, at [Advokaten] i januar 2017 sætter en ca. ramme på 400.000 kroner for at står for Arriva sagen i Østre Landsret. Jeg har vedhæftet dokumentet igen, så I ikke skal bruge tid på at finde det frem. Regningen ender på 476.242,50 kroner, så det er jo nogenlunde inden for skiven.

Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at Højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?

I må meget gerne svare også med et citat, da der også er kritik af dette.”

B.T. fremsendte herudover en mail til [Forvaltningen], hvoraf følgende fremgik:

B.T.s journalist skrev 28. juni 2019:

[Journalisten] <[Journalistens mailadresse]berlingskemedial.dk fre. 28. jun. 11:25

”Hej [Pressechefen]

Der er flere politikere, som vil have en redegørelse for, hvad [Advokaten] har lavet for de 800.000 kroner. Hvis det er noget I ønsker at kommentere på, så er muligheden der også for det.

Årsagen er de pointer jeg allerede har nævnt. De undrer sig over, at I går fra timebetaling til rammeaftale, at der ikke er lavet en skriftlig aftale, at flere ydelser er blandet sammen i fakturaen og at sagsomkostningerne fra Landsretten bruges til at estimere beløbet for rammeaftalen.

Vh. [Journalisten]”

[Forvaltningen] fremsendte herefter følgende svar til B.T.:

”Fra: [Pressechefen]

Sendt: 28. juni 2019 16:47

Til: '[Journalisten]'

Emne: SV: Spørgsmål angående [Advokatfirmaet] II

Hej [Journalisten]

Så kommer der citater fra [Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling til fakturaen vedr. Arriva-sagen. [Person 2] er talsperson eftersom det er en enhed under ham, der har haft ansvaret for sagen og dermed også ansvar for valget af [Advokatfirmaet] som advokat på opgaven og den efterfølgende dialog om pris, faktura etc.

At regningen på 800.000 kroner er uigennemsigtig, fordi den ikke er specificeret.

”Arriva-sagen var særdeles omfangsrig, og kommunen blev mødt med et erstatningskrav i omegnen af 40 mio. kr. Både landsretten og Højesteret tilkendte forvaltningen 750.000 kr. i sagsomkostninger. Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget] vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold.”

At man ikke kan tage sagsomkostningerne fra en retssag og så bruge dem som grundlag for at estimere en betaling til en advokat.

”Havde forvaltningen ladet et estimat være afgørende for den endelige betaling, ville vi være enige i kritikken. Men efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen.”

Og der er kritik af, at I som kommune tilsyneladende går fra timebetaling og til en rammebetaling i en sag, hvor det blot er sidste del af højesteretssagen, der mangler. ”Dette er faktisk forkert. Der er ikke tale om, at forvaltningen er gået fra timebetaling til fast pris i løbet af sagen. Forvaltningen har derimod fået rabat i forhold til det faktisk anvendte timeforbrug.”

At i blander retssagen sammen med betaling for andre ydelser.

”Forvaltningen bad [Advokatfirmaet] om en samlet afregning for perioden, hvilket efter vores opfattelse ikke er usædvanligt. Men forvaltningen har selvsagt sikret sig, at [Advokatfirmaet] kan redegøre for, hvad der er brugt af timer på henholdsvis retssagen og andre ydelser med tilknytning til retssagen. Der er derfor ikke tale om en sammenblanding”

Hvordan kan man så komme frem til primo 2018, at Højesteretssagen - efter [Advokaten] allerede har arbejdet i fire måneder på sagen ultimo 2017 og fået timebetaling for det på 245.807 kroner - så skal have 800.000 kroner udover?

”Dette er faktisk forkert. I forbindelse med landsretssagen og de øvrige løbende opgaver har [Advokatfirmaet] sendt fire fakturaer på med i alt 915,612,50 kr. og ikke blot 476.000 kr., som BT anfører. Derfor er der ikke diskrepans mellem udgiften til landsretssagen og udgiften til Højesteretssagen”

Med venlig hilsen
[Pressechefen]
Pressechef
[Klager] Sekretariat”

Det er ubestridt, at [Klager] ikke har fremsendt nogen bemærkninger til B.T. for så vidt angår oplysningen om, at der fra politiske side er stillet krav om en redegørelse.

Af artiklen *"Skandalesag udvikler sig: Nu skal forvaltningen stå skoleret"* fremgår blandt andet følgende:

”Det er, som om forvaltningen har mistet fornemmelsen for, hvad penge er værd. Andre steder i kommunen flytter man rundt på småbeløb for at få det hele til at hænge sammen, og så accepterer kommunen en aftale, hvor man reelt ikke ved, hvad det er, man får for pengene,” siger [Person 8], der også er en del af kommunens egen vagthund, Intern Revision.”

[...]

”Jeg vil bede om en redegørelse fra forvaltningen om, hvordan man har fastsat den ramme på 800.000 kroner. Forvaltningen må kunne dokumentere dets overvejelser, når den udbetaler så store beløb,” siger medlem af Borgerrepræsentationen for De Radikale [Person 4].

[Person 8] fra Venstre undrer sig også over de store beløb, kommunen har udbetalt på baggrund af mundtlige aftaler:

”Alle andre steder i kommunen skal selv den mindste udbetaling dokumenteres. Og her får advokaten udbetalt store summer på baggrund af mundtlige aftaler. På den baggrund er det svært at have tillid til forvaltningen,” siger han.

[...]

[Person 2], der er vicedirektør i Byens Udvikling, afviser, at der er noget at komme efter.

”Allerede forud for regningens fremsendelse havde forvaltningen en omfattende gennemgang af arbejdets omfang med [Advokatfirmaet]. Forvaltningen har derfor sikret den specificering, vi er enige i, er nødvendig ved en opgave som denne. Som vi tidligere har tilkendegivet over for [Udvalget], vil vi fremadrettet have øget fokus på skriftlighed om disse forhold,” skriver han i et svar og fortsætter:

”Men efter sagens afslutning i Højesteret blev det faktisk anvendte tidsforbrug af [Advokatfirmaet] opgjort til mere end 800.000 kr., og forvaltningen fik derfor nedskrevet regningen. Der er altså tale om, at den økonomiske ramme for opgaven har medvirket til at sikre en rabat på ydelsen.”

På den baggrund finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af B.T. for manglende forelæggelse, idet [Forvaltningen] har fået lejlighed til at forholde sig til, at der i den påklagede artikel fremsættes kritik af forvaltningen, efter at have modtaget oplysninger om, hvad kritikken vedrører. Pressenævnet bemærker i den forbindelse, at det er de skadelige og krænkende oplysninger, der er en pligt til at forelægge, men at pligten ikke indebærer en pligt til at forelægge omtalen i dens helhed.

Pressenævnet finder, at B.T. heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.